

ÕHUPALL

Õhupalliga lendamise kõrgusrekord

India piloot Vijaypat Singhania purustas kuumaõhupallide kõrgusrekordi 26. novembril 2005. aastal. Ta oli esimene, kes tõusis õhupalliga merepinnast 21 000 m kõrgusele.

Kõrgusrekord:
21 000 m

Õhupalli küljel on pilud, mille kaudu saab laskudes kuuma õhku välja lasta

Tavalise kuumaõhupalli suurus

Kõrgus:
49 m

Kangas:
nailon

Õhuga täitmine:
2.5 tundi

Maht: 453 000 m³ (tavalise kuumaõhupalli maht on 481 m³)

Kaal: 1800 kg

Gondel:
Kõrgus: 2,7 m Laius: 1,3 m

Soojustatud akendega hermeetiseeritud kabiin

Lennuki konstruktsiooniga sarnane alumiiniumkonstruktsioon

Vijaypat Singhania kandis lennu ajal skafandrit.

Hapnik: vaid 4% maapealsest hapnikusisaldusest

Eelmine rekord:
19 800 m

Temperatuur:
-95 °C

Suur reaktiivlennuk:
10 000 m

Õhupall lendas mere suunas. Reaktiivlennuki õhuvool pööras selle tagasi maapinna kohale.

Umbkaudne maandumis-aik

483 km

Mumbai

New Delhi

© MCT/Bullis

Vasta eelmisel lehel toodud teksti "Õhupall" põhjal alljärgnevatele küsimustele.

Küsimus 1: ÕHUPALL

R417Q01 – 0 1 9

Kui kaua aega võttis Vijaypat Singhanian õhupalli õhuga täitmine?

.....

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 1

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Juurepääs ja hankimine: teabe hankimine

Joonistega illustreeritud kirjeldavas tekstis selgelt esitatud teabe tuvastamine

Õige vastus

Kood 1: Õpilane annab vastuseks 2,5 tundi.

- Kaks ja pool tundi
- 2,5 h
- 2 ½ h

Vale vastus

Kood 0: Õpilane annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Alla kolme tunni.
- Kahe ja kolme tunni vahel.
- Veidi üle kahe tunni.
- Paar tundi.

Õpilane näitab üles väära arusaamist materjalist või annab ebausutava või mitteasjakohase vastuse.

- 483 tundi.

Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 3: ÕHUPALL

R417Q03 – 0 1 2 9

Vijaypat Singhanian kasutas kahele teisele transpordiliigile iseloomulikku tehnoloogiat. Missugustest transpordiliikidest on jutt?

1.

2.

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 3

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Juurepääs ja hankimine: teabe hankimine

Kahe joonistega illustreeritud kirjeldavas tekstis leiduva fakti tuvastamine

Õige vastus

Kood 2: Õpilane viitab NII lennukitele KUI KA kosmoselaevadele (mis tahes järjekorras). *[mõlemad vastused võivad olla kirjutatud ühele ja samale reale]*

- 1. Lennukitest
2. Kosmoselaevadest
- 1. Lennukid
2. Kosmoselaevad
- 1. Lennundusest
2. Kosmoselendudest
- 1. Suurtest reisilennukitest
2. Kosmoserakettidest
- 1. Reaktiivlennukitest
2. Rakettidest

Osaliselt õige vastus

Kood 1: Õpilane viitab AINULT lennukitele VÕI kosmoselaevadele.

- Kosmoselaevadest
- Kosmoselendudest
- Kosmoserakettidest
- Rakettidest
- Lennukitest
- Lennukid
- Õhulennud
- Suured reaktiivlennukid
- Reaktiivlennukitest

Vale vastus

Kood 0: Õpilane annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Õhulaevadest

Õpilane näitab üles väära arusaamist materjalist või annab ebausutava või mitteasjakohase vastuse.

- Skafandritest. *[ei ole transpordiliik]*

Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 4: ÕHUPALL

R417Q04 – 0 1 9

Mis eesmärgil on tekstile lisatud suure reaktiivlennuki joonis?

.....

.....

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 4

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Arutlemine ja hindamine: teksti sisu üle arutlemine ja sellele hinnangu andmine
Illustratsiooni eesmärgi tuvastamine joonistega illustreeritud kirjeldavas tekstis

Õige vastus

Kood 1: Õpilase vastus viitab kõrgusele. Õpilane võib vastuses viidata ka suure reaktiivlennuki ja õhupalli võrdlusele.

- Et näidata, kui kõrgele õhupall lendas.
- Et rõhutada seda, et õhupall lendas tõesti väga kõrgele.
- Et näidata, kui muljetavaldav tema rekord tegelikult oli – ta lendas suurtest reaktiivlennukitest kõrgemale!
- Seda kasutati kõrguse võrdluspunktina.

Vale vastus

Kood 0: Õpilane annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Et näidata, kui muljetavaldav tema rekord tegelikult oli. *[liiga ebamäärane]*
- Võrdluseks.

Õpilane näitab üles väära arusaamist materjalist või annab ebausutava või mitteasiakohase vastuse.

- Nii õhupallid kui ka suured reaktiivlennukid on lennuvahendid.
- Et ilusam oleks.

Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 5: ÕHUPALL

R417Q05 – 0 1 9

Teksti allosas on esitatud maailma kaart. Miks on maailmakaardile joonistatud nelinurk?

.....

.....

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 5

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Arutlemine ja hindamine: teksti sisu üle arutlemine ja sellele hinnangu andmine
Graafiliste elementide tavakasutuse tähenduse hindamine joonistega

illustreeritud kirjeldavas tekstis

Õige vastus

Kood 1: Õpilane viitab kõrgusrekordi püstitamise kohale VÕI suurema ja väiksema kaardi vahelisele seosele.

- Sest see on koht, kus ta õhupalliga lendas.
- Sest ta tegi seda Indias
- Et näidata, missuguses maailma osas see aset leidis
- Et näidata seda kohta maailmas.
- Et näidata, kus see juhtus [*miinimumvastus*]

Vale vastus

Kood 0: Õpilane annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Et näidata, kus [*liiga ebamäärane*]
- Et näidata Indiat
- Kust ta õhku tõusis.

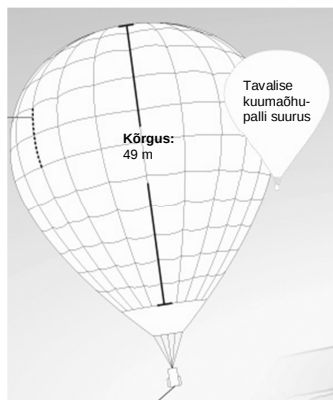
Õpilane näitab üles väära arusaamist materjalist või annab ebaüstava või mitteasjakohase vastuse.

- Et ta teaks, kuhu minna
- Sest ta näeb õhupallist alla vaadates maailma
- Ta on sealt pärit.

Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 6: ÕHUPALL

R417Q06



Miks on siin kujutatud kaht õhupalli?

- A Et võrrelda Singhanía õhupalli suurust enne ja pärast selle õhuga täitmist.
- B Et võrrelda Singhanía õhupalli suurust teiste kuumaõhupallide suurusega.
- C Et näidata, et Singhanía õhupall tundub maa pealt vaadates väiksem.
- D Et näidata, et Singhanía õhupall pidi teise õhupalliga peaaegu kokku põrkama.

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 6

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Arutlemine ja hindamine: teksti sisu üle arutlemine ja sellele hinnangu andmine
Omavahel seotud illustratsioonide eesmärgi tuvastamine joonistega
illustreeritud kirjeldavas tekstis

Õige vastus

Kood 1: B. Et võrrelda Singhanía õhupalli suurust teiste kuumaõhupallide suurusega.

Vale vastus

Kood 0: Muud vastused.

Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 7: ÕHUPALL

R417Q07 – 0 1 9

Kui kaugel alguspunktist oli Singhanía lennu lõpuks?

.....

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 7

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Juurepääs ja hankimine: teabe hankimine
Joonistega illustreeritud kirjeldavas tekstis selgelt esitatud teabe tuvastamine

Õige vastus

- Kood 1: Õpilane annab vastuse 483 kilomeetrit (või umbkaudse pikkusmõõdu vahemikus 480–500 km; või mõne muu viite, mis näitab, et õpilane on joonisel õige koha üles leidnud.)
- 483 km
 - Umbes 480 km [vastus lugeda õigeks, sest tekstis on "ligikaudne maandumispaik"]
 - Peaaegu 500 km [vastus lugeda õigeks, sest tekst ütleb "ligikaudne maandumispaik"]
 - Me ei tea täpselt, sest joonisel on näidatud vaid ligikaudne maandumispaik, aga maandumispaik peaks olema umbes 483 km kaugusel
 - 483

Vale vastus

- Kood 0: Õpilane annab ebapiisava või ebamäärase vastuse.

- Kaugel
- New Delhi lähedal
- Seal, kus ta maandus

Õpilane näitab üles väära arusaamist materjalist või annab ebausutava või mitteasjakohase vastuse.

- 21 000 m

- Kood 9: Vastus puudub.

Küsimus 8: ÕHUPALL

R417Q08

Mis on teksti põhiidee?

- A Singhania elu oli õhupallireisi ajal ohus.
- B Singhania püstitas uue maailmarekordi.
- C Singhania lendas nii maa kui ka mere kohal.
- D Singhania õhupall oli hiilgasuur.

ÕHUPALL: PUNKTIARVESTUS 8

KÜSIMUSE EESMÄRK:

Tervikuks ühendamine ja tõlgendamine: loetu üldine mõistmine

Joonistega illustreeritud kirjeldava teksti põhiidee tuvastamine

Õige vastus

- Kood 1: B. Singhania püstitas uue maailmarekordi.

Vale vastus

- Kood 0: Muud vastused.

- Kood 9: Vastus puudub.